

Vorbereidingspreek n.a.v.

Lukas 22 : 61
door
Ds. Jacob Spelt

In leven predikant te Dinteloord en Prinsenland

Gehouden in de Nederlandse Hervormde Kerk te
Dinteloord

Votum en groet
Zingen Psalm
Wet des Heeren
Psalm
Lezen evangelie van Lukas 22 : 61
Gebed.

Gemeente,

Het is aan de kerk van Smyrna dat de verheerlijkte Heiland zich door Johannes schrijven laat dat zij getrouw zullen zijn. Tot in den dood en dat zij dan zullen ontvangen. De kroon des levens. Wanneer men dus dit woord neemt in dezen absolute zin dat dus niemand van Gods kinderen op deze aarde, van de gelovigen, de kroon des levens zal ontvangen, die niet altijd getrouw zouden zijn. En die niet in staat zal zijn en bereid zouden zijn om zijn leven zoals de belijdenis is te geven. Dan zouden wij bijna kunnen zeggen dan zullen en er geen kroondragers zijn. Want al is het waar dat er mensen zijn geweest, die de door Gods Geest verwaardig geacht werden hun leven te offeren, en op de plaats van marteling om des geloofs te zijn, zo kan toch van geen gelovigen gezegd worden, dat ze altijd getrouw zijn. En dat het dus daarom ook vanzelfsprekend de reden van het behoud, de oorzaak van de overwinning nimmer kan gelegen zijn in de getrouwheid van hun kant, maar alleen omdat God getrouw blijft. En dat Jezus Christus vandaag en morgen en tot in alle eeuwigheid dezelfde is. En dat Hij, laat ik het zo zeggen, niet verlaat degene die Hem verlaten en niet de rug toekert die Hem de rug toekeren.

En daarom gemeente wanneer deze prediking een voorbereiding voor het Avondmaal mogen wij het daarbij zien. Dat zeker de Heere getrouwheid vraagt. Maar dat Hij juist in het Avondmaal neerbuigt naar mensen die met droefheid moeten vertellen en het belijden dat zij niet vol ja alles te kort kwamen. Gij vindt daartoe mijn tekstwoord uit het voorgelezen Schriftgedeelte van Lukas 22 en daarvan het eerste deel van het 61^e e vers. Waar het Woord des Heeren luidt; en de Heere zich omkerende zag Petrus

aan.

Het zijn gemeente twee gedachten welke vanmorgen onze aandacht mogen bepalen.

In de eerste plaats willen wij zien hoe Petrus, Jezus loslaat.

In de tweede plaats hoe Jezus, Petrus niet loslaat.

Voordat wij daarbij stilstaan zingen wij terwijl uw gaven worden gevraagd

Psalm 69 : 2 en 4

Prediking;

Als wij hier hadden rond gekeken zouden we gezegd hebben De beste en de belangrijkste van dezen is Simon Petrus. Er blijkt niet alleen dat hij telkens hoort bij de drie discipelen welke Jezus bijzondere voorrechten schenkt welke Hij meeneemt bij bepaalde gebeurtenissen waarbij anderen niet aanwezig mogen zijn. Maar het schijnt dat hij ook beter dan de anderen de woorden van Jezus heeft verstaan En wat ons in zonderheid bij deze persoon treft is dit, dat hij met zulk een grote ijver voor den zaak staat van Jezus de Nazarener. Dat hij gezegd heeft, om het nog eens te noemen. Dat hij zeker een uitzondering maken zal in de discipelkring als ze aan hem zullen worden geërgerd. hij zal dat zeer zeker niet Het is deze discipel die in de hof van Getsemane waar de gevangenneming plaatsheeft zich bijzonder gedraagt. Hij is het die het zwaard trekt, die probeert de dienstknecht Malchus, van de Hogepriester het hoofd te splijten, maar die een weinig mis hakt en daarom alleen maar het oor afslaat. Nu gaan wij deze Petrus vanmorgen bezien van een gans andere zijde. Een zijde waarvoor hij ons getekend wordt. In zijn kleinheid. En wij doen dat niet als dat wij met enig recht op hem zouden teneer mogen zien. Maar opdat wij daaruit zouden leren dat het waar is dat de Heere zegt Dat Hij wet wat van Zijn maaksel is te wachten, hoe zwak van moed en hoe klein ze zijn van krachten.

Petrus is er buiten gevallen. Welke Jezus hebben gevangen genomen en hij is gekomen in de bijzaal de achterzaal van het hogepriesterlijk paleis. En daar gaat het er gemoedelijk aan toe. Men heeft een vuur ontstoken in het midden van de zaal en de mannen die verder niets met het proces te maken hebben zitten daar rustig omheen.

Ze wachten met belangstelling af wat er van Jezus komen zal die ze daar in de voorzaal zien staan van Kajafas de hogepriester. En die ondervraagd wordt. Een van de meest belangstellenden is va zelf Simon Petrus. Simon Petrus die met een zekere vreze gevolgd is in des hogepriesters zaal. Hij is als de apostel Johannes bekend aan de hogepriester misschien zelfs familie van hem. Maar Petrus is nieuwsgierig hoe het afloopt en hoe het gaan zal.. met zijn heer en meester. Petrus heeft het gezegd, onthoud dat dus goed, nog mar korte tijd tevoren dat hij Jezus nooit verlooehenen zou. En Jezus heeft gezegd eer dat het morgen eer dat het ochtendgloren ontwaakt en de haan gekraaid zal hebben zult gij mij niet eens maar driemaal verlooehenen. En nu zien wij in deze geschiedenis dat het ineens komt. Daar heeft Petrus allerminst op gerekend. Dat het op deze wijze zou komen. Het had kunnen wezen dat een van de bekenden de hogepriester er op gewezen had dat daar een discipel in de zaal rondwaart die daar eigenlijk niets te maken heeft. Maar dat het nu komt van een zijde waar hij niet op rekent. Daar is in de kring om dat vuur ook een dienstmaagd. Een eenvoudige slavin, en deze slavin kent Jezus. En op het meest onverwacht zegt ze tot hem. Gij waart ook van Hem. Petrus heeft eigenlijk geen tijd om over deze zaak na te denken. En daarom komt het antwoord totaal frontaal naar voren maar daarom ook totaal uit het hart.

En hij zegt het.. “Ik ken Hem niet”

Maar dan ontwaart ik een stem die met de rede.

Jezus van Nazareth die daar terecht staat. Het is alleen maar een beetje nieuwsgierigheid dat ik hier gekomen ben. Maar helemaal niet uit sympathie voor deze mens. Ik ken hem niet eens. En een weinig daarna wordt dezelfde vraag aan hem gesteld. U zou nu natuurlijk kunnen zeggen

Zou Petrus niet van zich zelve geschrokken zijn?

Zou hij nu niet gedacht hebben Ik heb het verkeerd gedaan. Ik moet mij schamen.

Het is zo dat men de ingeslagen weg al heel gemakkelijk verder gaat. En Petrus is diep in zijn hart bevreesd, bevreesd voor zichzelf voor narigheden welke hem zullen overkomen. En daarom wanneer het voor de tweede maal gezegd wordt, Ook gij zijt van deze man. Ook gij hebt iets te maken met dezen Jezus van Nazareth. Dan is Petrus antwoord weer; Ik ken Hem niet.

En dan komt de derde maal; nu is het moeilijker voor hem. Eigenlijk kan hij niet helemaal ontkennen. Er is een mens die zegt “Je bent toch een Gallileeër. Je tongval je dialect valt op en maakt je openbaar Het maakt duidelijk dat je bij Jezus de Nazireeër hoort. En dan zweert Petrus met andere woorden dan bezweert hij. De leugen die hij reeds tweemaal heeft uitgesproken. Dat hij aan deze man onbekend is, en geen enkele relatie met hem heeft.

Met andere woorden Petrus, Simon Petrus heeft Jezus volkomen losgelaten. Petrus die het vast ook gehoord heeft Wie Mij belijden zal voor de mensen, die zal ik belijden voor mijn Vader die in de hemelen is. Wie mij verloochenen zal die zal ook ik verloochenen. Petrus hoefde niet met het zwaard te slaan, dat was zijn taak niet. Hij hoefde Jezus niet te verdedigen. Maar wel te belijden. Niet te verdedigen, daarom wanneer hij zichzelf tegen het lijden, dat lijden aankondigd dan zegt Petrus Dat zal u nimmer overkomen. Dan zegt Jezus gij weet niet van welke geest gij zijt.

En wanneer hij er met het zwaard op los hakt, dan zeg Jezus die het zwaard nemen zullen door het zwaard vergaan. Deze reden nodigt niet uit ter verdedigen van Christus.

Zijn geloof zal niet blijken uit het feit dat hij de slagen voor Jezus zal willen opvangen. Dat hij hem in zijn lijden helpen zal. Dat hij daarbij zou zijn.

Maar wel uit wat anders namelijk; dat hij Hem belijden zal. Dat hij het eerlijk zou hebben gezegd; Ja deze mens is mijn Koning. Die daar straks beladen staat met de laster en de smaad. Dat is mijn Heere en mijn God. en dat ik weten en geloven mag dat hij mij zonden vergeeft. En mijn schulden bezig is uit te delgen. Petrus doet

dat niet. En daarom zei ik in de eerste plaats Petrus laat Jezus los.

Petrus laat Jezus staan. Ondanks eerdere belijden, ondanks sterke woorden denkt hij er niet aan om deze te handhaven. Eerder hebben we gezegd; laten we Petrus over deze zaken niet lastig vallen. Laten wij de hand in eigen boezem steken. Laten wij dit verstaan dat de Heere tot u en tot mij zegt; wie Mij belijden zal voor de mensen, die zal ik belijden voor mij Vader. Wie mij belijden zal nu en hier en vandaag en onder alle omstandigheden.

Dat belijden gemeente dat treed zo duidelijk voor ons wanneer wij tevens vanmorgen wijzen aan de bediening van het Heilig Avondmaal. Daar treed, gij weet het wel, Christus voor ons in zijn tekenen van lijden en sterven. In de verbroken stand en zijn vergoten bloed. Daar moet Hij beleden worden. En Hij heeft recht om daar beleden te worden. Door ieder mens die zijn dood waarmaken moet. Die ze belijden in de christelijke gemeente. Met een belijdenis moet bezegelen.

En nu zijn wij mensen die Jezus zo vaak verloochenen. Verloochenen niet alleen omdat wij de Avondmaalstafel leeg laten staan. Maar in ons leven, ik zou haast zeggen

We doen het elke dag. We kennen Hem niet we kennen Hem niet wanneer we zitten tussen onze wereldse vrienden. Wie krijgt het in zijn hoofd om dan van Jezus te spreken? Dan moet de sfeer, de gezelligheid wijken, het is maar zoo dat ons dat niet in dank zal worden afgenomen. Wij verloochenen Hem en kennen Hem niet als het gaat over onze eigen belangen. Petrus heeft hiervoor Kajafas zichzelf meer lief dan Jezus. Het is eigen zelfbehoud. Waarom hij zijn ene leven om de andere schakelt. Waardoor hij voortgaat op deze weg. Van verloochening en ontkennen. Wij verloochenen Jezus omdat wij ons zelve handhaven willen. En ons zelve willen bewaren omdat wij niet de minste willen zijn die smaad voor Hem willen dragen. Dat hier Petrus zegt, dat, dat De Meester is die daar straks staat met een doornenkroon en met bebloed hoofd. Die daar straks hangt aan het kruis. En het uitroept “Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten”? Het is een eer voor ons wanneer wij in het leven in deze wereld Jezus van Nazareth belijden als onze Koning en onze

Redder. Omdat Hij niet past op onze levenszee niet past in onze samenleving. En dan wordt onze levenssfeer niet verandert dan wordt onze vriendenkring niet verandert, maar dan moet Jezus maar de deur uit. En dan zeggen wij maar Nee tegen hem. Zo gemeente liggen de zaken. Afgezien nog van het feit dat onze verlating van God een verloochening is van Gods vader die Hij ons gegeven heeft. In zijn rijke gunst en liefde in de schepping naar zijn beeld en gelijkenis.

Het staat er dus met u en met mij precies als met Petrus wanneer het gaat over de belijdenis van Christus, niet zo heel erg rooskleurig voor.

Ik wil het niet met teveel woorden staven maar zoekt het maar eens duidelijk na in uw eigen leven. Hoe vaak het als we spreken moet (en daar sluit ik mezelf bij in) en het niet doen. En dat wij misschien we eens een keer moesten zwijgen, en het ook niet doen, omdat wij Christus niet belijden. En dat is toch een eis dat is niet toch een zekerheid. Het is niet zo gemeente dat wij zo maar kunnen kiezen met of tegen Jezus. Maar Jezus heeft het zelf gezegd belijden en de overwinning, of verloochenen en de eeuwigen dood, want alleen die Mij belijd zal Ik belijden, voor mijn Vader die in de hemel is. Het is dus van onze zijde gezien een verloren en totaal radeloze zaak.

Dat is het ook bij Petrus. U moet eens indenken deze mens die is voor goed weg.

Die zo duidelijk als voorbeeld gesproken heeft. Duidelijke belijdenissen heeft afgelegd De Belijdenis niet uit zich zelve maar uit de Geest van God.

Die in Mattheus 16 zeide; “Gij zijt de Christus de Zoon van de levende God”. Waar Hij toen gezegd heeft”Op deze Petra zal ik Mijn gemeente bouwen”.

Deze belijdenis zal zijn de belijdenis der eeuwen. Waarop de kerk des Heeren staan zal. Deze man zegt, ik ken hem niet Zal ook nu Petrus voor altijd verloren zijn geweest.

De mens die zijn God loslaat kan zich zelve niet redden. Niet weer terugbrengen daar waar hij wezen moet.

Dat kan Petrus niet en dat kunne wij niet. Hij is Gods gramschap dubbel waard.

Wij zijn dat ook gemeente. Reeds dubbel waard Zijn gramschap opdat wij God op het hoogst hebben misdaan. En van het Heilspoor zijn afgegaan. En dat we onze eigen wegen zijn gaan bewandelen en deze ook blijven bewandelen. Het is dus onze eigen schuld. En daarom Gods gramschap waard En geen middel tot heil en redding, uit ons zelve nooit. Maar Petrus, ervaart iets aangrijpends.

Jezus staat daar.

Wellicht midden in zijn zaal met een eigenwijze en vrome hogepriester. Hij staat daar als degene die bevraagd wordt door Israëls geestelijke stand door mensen die Hem haten in het hart. Met een dodelijke haat. Jezus weet het. Dat dit proces zal uitlopen op zijn dood. Daarom heeft Hij aanvaard de lijdensbeker in de hof van Getsemanè. Daarom is Hij eens willens geworden om met des Vader wil. En midden in dit proces weet Hij Daarvoor is dit niet bijeen Hij weet wat er gebeurt, met Simon Petrus En wanneer dan de Haan kraait draait Jezus zich om, staande voor de hogepriester, kijkt de bijzaal in. En ziet Petrus aan. Jezus is met Petrus begaan, meer dan om zichzelf. Jezus heeft diep medelijden met deze arme discipel. De man die het zo moeilijk lijden kan. De man die daar woorden spreekt waarvan hij eenmaal diep berouw zal hebben. De man die zijn meester verloochend.

Jezus met andere woorden, laat Petrus niet los.

Dat is de tweede gedachte.

De Heere laat de mens, laat ik het zo stellen, laat de mens de zondaar niet los. De mens heeft God wel losgelaten. Hem overgelaten aan zichzelf. Geen begeerte meer tot Hem. Geen begeerte en gehoorzaamheid. Heeft nee gezegd tegen Gods eis, en daarmee was het uit. God liet de mens niet los. Hij heeft van eeuwigheid af aan gedachten des vredes met hen gehad. Heeft daarom voordat de straf werd uitgesproken Zijn beloften gegeven. De belofte van Zijn Zoon. Heeft daarom in deze verloren wereld, zijn Zoon gegeven tot schuld aan het kruis. Hem doen dragen de

schuld en den de last der zonden. Omdat God de mens niet loslaat. Ook vandaag niet loslaat. Wanneer de Heere, gemeente komt tot ons, met de prediking van Zijn Woord. Van zijn Evangelie dan wil Hij ons de hand aanreiken.. dan wil Hij ons tot Zich trekken.. dan wil Hij met ons te doen hebben. Mensen die met Hem niet te doen willen hebben. Mensen die hun eigen weg gaan. Dat is het grote wonder, der Gods openbaring in Jezus Christus. Het grote wonder dat God.. naar mij omziet dat hij vraagt Kom Terug. Tegen wat verdwaald is. bastaard wordt weer een zoon. Mens die gegaan is de brede weg der zonde komt door de enge poort in de schaapskooi, van de Goede Herder. Kom naar de smalle weg, kom naar het leven naar de naar God, naar de verkondiging van het Evangelie. Gemeente, op deze wereld onder de verkondiging van het avondmaal. Het leven en sterven van den Heere en Heiland. Daarom is het juist dat God een zondaar roepen wil, dat Hij ze niet alleen laat. Dat Hij een weg heeft willen openstellen dat wij weer tot Hem mogen gaan. Daarom is het dat er is een God die roept. Wordt behouden alle gij einden der aarde.

En nu wordt elke zondag in de prediking des Woords misschien niet altijd even duidelijk, omdat het door mensen gebeurt. Maar ons aangekondigd de roepstem. Dat wij tot God kunnen komen. De roepstem de prediking dat God u niet loslaat. Zolang ge leeft op deze wereld. Zolang de dood u niet wegroept naar een eeuwige bestemming. Dat God u niet loslaat. Maar dat Gij Hem losgelaten hebt. Dat Hij met u te doen wil hebben. Dat wordt elke zondag altijd weer in dat Woord ons op een of andere wijze voorgesteld.

Avondmaal een zeer bijzondere wijze. Hij wil met ons te doen hebben. Om het verbroken lichaam en het vergoten bloed. Omdat Zijn Zoon de last van de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijk geslacht heeft willen dragen. En dat de Zoon zo alles heeft volbracht, alles gedaan heeft, dat nodig was tot zaligheid. Daarom nodigt Hij. Laat ik het maar eens zo zeggen; neemt Hij de zondaars aan, daarom neemt Hij ook Petrus aan. Petrus die uitgaat in de donkere nacht. En bitterlijk weent. Die blik van Jezus brengt Petrus tot zichzelf. Doet hem zien wat hij gedaan heeft. Doet hem

van zichzelf schrikken. Deze Jezus ziet hem niet aan met een blik vol verwijt. Jezus verwijt nooit zonde en de persoon. Jezus ziet hem aan met medelij. Een blik waaruit hem tegen straalt de wondere liefde van Hem die hij zojuist verloochend heeft.

Waarvan hij gezegd heeft dat hij Hem niet kent.

Dat heeft Petrus te binnen gebracht.

Petrus moet weg uit de zaal van Kajafas, nu niet uit angst voor een slavin. Of uit angst voor de soldaten van de hogepriester. Nu gedreven door innerlijk berouw. Uit gaat hij in de nacht. In het donker. Ergens dwaalt hij rond. In Jeruzalem die blik van Jezus! Kon hij helemaal niet meer vergeten. Hij waart rond niemand is met hem, hij gaat alleen. Door de duistere nacht. Hij weent bittere tranen. Geen show tranen, maar tranen van bitter berouw.

at hij dat gedaan heeft en er is er een die zegt, dat zal later wel duidelijker worden, als het Paasfeest wordt dat Jezus niet loslaat, en deze arme Petrus met bijzondere zorg door Jezus wordt omringd. Straks zal het klinken uit de mond der vrouw; Hij is waarlijk opgestaan. En is van Simon gezien. De Heere zei in Jezus Christus U het Avondmaal, ons aanziet, niet met verwijt, niet met het gedonder van de wet, zelfs niet in de eerste plaats daarmee, maar ons aanziet in Zijn liefde. Dat de liefde, dat God Zijn eigen Zoon geeft dat God zelf lijdt de smaad van het kruis. En de vervolging der mensenkinderen. Is het niet een wonder dat Hij dat gedaan heeft. Daarin ziet hij vanaf het kruis van Golgotha, de mensheid aan om ze te leren berouw te hebben, over het feit dat zij God verlaten hebben.

En daarom gemeente met het oog op deze speciale prediking voor het Avondmaal Deze vraag; hebben wij berouw over het feit dat wij Jezus zo vaak verloochend hebben? Ik kan het ook zo zeggen ; berouw, omdat wij God hebben verlaten, en onze eigen weg gegaan zijn. Dat berouw dat hoeft u niet aan andere mensen te vertellen. Dat doet Petrus ook niet. Waar echt berouw is, daar is de mens maar graag alleen. Petrus heeft helemaal geen behoefte aan mensen om zich heen. In de stille nacht daar zoekt hij zijn God en zal hij het beleden hebben. Ik ben Uw gramschap dubbel waard maar daar heeft hij ook mogen vragen; Een verloochenaar als ik ben

nog een dag heb te leven. Als wij zo gemeente berouw mogen hebben om onze verloochening van God, afkeer van Hem die het leven is en de bron van het leven. Dan is er uitkomst in het lijden van Jezus Christus. Nu weet ik wel, wij kunnen dat berouw alleen maar hebben wanneer er iets gebeurt. Wanneer de Heiligen Geest ons leven verlegt. Dat is waar maar het is geen oorzaak om daarom te zeggen; Als ik het eens niet had kan ik er niets aan doen. God heeft het beloofd. Dat Hij Zijn Geest wil uitstorten tot wederbaring des harten. En daarom gemeente Dat Avondmaal, kom je er nooit mee klaar. Het is niet zo dat we kunnen zeggen. Och, dat is nu voor bekeerde mensen. Ik ben dat niet, dus ik draag verder geen verantwoordelijkheid. Zo liggen de zaken zeer zeker niet. Ik heb het al meer gezegd, het is een moet. Er is veel voor nodig om er aan te gaan. maar het is ook een moet, en er is veel voor nodig om het te laten. Om Jezus te verloochenen. Met de daad. Met het duidelijk daarom te laten zien, ik heb geen begeerte naar Zijn lijden en naar Zijn sterven. Daarom het eerste dat wij nodig hebben in deze week van voorbereiding is dit, dat wij berouw zouden kennen over onze eigen schuld. Dat is het waar Petrus mee te doen krijgt. De mensen hebben het niet gedaan.

Die dienstmaagd en die slavin, en die andere mensen hebben er geen schuld aan. Hij heeft het gedaan en hij alleen.

Dat wij dat eens mochten leren gemeente. Dat wij het alleen gedaan hebben, en geen enkel ander mens. Dat wij alleen de schuldenaar zijn, Dat mag het bewijs zijn, dat waar. Dan zegt de dichter dat alle hoop hem ontvalt. En niemand blijft bovendien. Maar dan is er verwachting en dan wil juist het Avondmaal zeggen al waren uw zonden ook als scharlaken waar uw schuld witter zal worden dan sneeuw en dan wol. Hij heeft milde handen en vriendelijke ogen tot in eeuwigheid. Heeft Jezus ons aangezien. Heeft God ons aangezien. Misschien door de vernietiging, van Zijn heiligen wet, dat kan ook. Kan ook door Zijn liefde zoals Hij Petrus aanziet Die het hart verbreekt. Het gaat altijd om die zelfde vraag; is ons hart verbroken voor den Heere. Dan is er uitkomst.

Want altijd mag het weer dezelfde prediking zijn. Wanneer ons wordt aangeboden; Niet de rechtvaardigen, maar de zondaar, lieve mensen, die het zichzelf wil vergeven, dat zij zulke goede christenen zijn. Zij staan voor de Naam, en voor de zaak des Heeren.

Niet de christenen die christenen die menen Zijn Naam zo getrouw te belijden zodat God blij mag zijn zulke christenen te hebben, maar Petrus zegt het deze die Hem verloochent, die het elke dat met schaamt en schande voor het eigen hart moeten belijden; Heere ik ben uw liefde niet waard, want ik ben Uw gramschap waard. Het is mijn eigen schuld. Deze worden geroepen, in het Woord, ook in de Dis des verbonds. En daarom te leven, Zijn naam belijden, want niet alleen voor die prediker geldt; voor iedere situatie waarin we staan in het leven, maar in zonderheid geldt als de Dis des verbonds is aangericht. Het woord des Heeren waarmee hij eindigt Wie Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik belijden voor mijn Vader in de Hemelen, die Mij verloochenen zal, zal Ik verloochenen voor Mijn Vader in den hemel.

Amen.

Gebed.

Slotzang Psalm 105 : 24

Zegen.

